

Studiu de specialitate – Sistemul educațional din România

Prof. Stroian Zaharie

Școala Gimnazială „V. Jinga” Sighișoara

Sistemul de învățământ din România a făcut progrese majore de la revoluția din 1989. rezultatele obținute s-au îmbunătățit și instituțiile s-au modernizat datorită noilor tehnologii apărute, însă rezultatele obținute de elevi continuă să fie puternic influențate de mediul de proveniență al elevilor. În România, sistemul de educație este puternic centralizat, toate hotărârile privind strategiile și politicile educaționale sunt luate la nivelul Ministerului Educației Naționale. În interiorul Ministerului Educației Naționale sunt câțiva secretari de stat care i-au deciziile în ceea ce privește sistemul educațional, nu există o reală consultare cu cei implicați în sistemul educațional. Autoritățile locale joacă un rol minor în ceea ce privește sistemul de educație.

Ministerului Educației Naționale este responsabil pentru strategiile și politicile naționale, începând de la grădiniță și până la sfârșitul ciclului liceal. În sistemul preuniversitar este responsabil pentru realizare și monitorizarea aplicării curriculum-ului național, stabilirea rețelei școlare și alocarea de resurse financiare și umane pentru școli. Tot în competența Ministerului Educației Naționale intră și realizarea evaluărilor naționale care sunt susținute de clasele a II – a, a IV – a, a VI – a, a VIII – a și a XII – a.

La Ministerului Educației Naționale au fost peste 20 de miniștrii din 1989 încoace. În absența unor cadre calificate la Ministerului Educației Naționale, a fost dificil pentru minister să aibă politici educaționale coerente și consecvente. Schimbările politice dese la conducerea ministerului a dus la frecvente reorganizări și schimbări de personal la nivelul managementului, subminând orice strategie pe termen lung.

Potrivit unui studiu al Băncii Mondiale din 2010, Ministerului Educației Naționale duce lipsă de personal calificat, care să aibă competențe minime necesare și de manageri bine pregătiți.

Personalul din Ministerului Educației Naționale a rămas neschimbat, față de numărul foarte mare de miniștrii ai educației, aceștia nu au făcut nici un curs de specializare și nu au mai fost evaluați să se vadă ce competențe dețin de mai mult de 20 de ani.

Inspectoratele Școlare Județene reprezintă Ministerului Educației Naționale la nivel județean. În prezent sunt 42 de Inspectorate Școlare Județene, unul în fiecare județ și unul la nivelul Municipiului București. În fiecare județ inspectorul general și inspectorii generali adjuncți sunt numiți de Ministerul Educației Naționale, ceilalți inspectori de specialitate sunt aleși dintre profesorii din județ pe baza unor criterii de vechime și rezultate obținute. Inspectoratele Școlare Județene sunt responsabile pentru implementare politicilor naționale în școli, numirea directorilor și directorilor adjuncți, de furnizarea de consiliere și îndrumare pentru profesori și pentru stabilirea numărului de posturi dintr-o școală. Un rol important al Inspectoratului Școlar Județean este în evaluare și stabilirea calificativelor anuale ale cadrelor didactice.

Deși în ultima perioadă autoritățile locale au început să aibă un rol mai crescut în sistemul educațional prin intermediul unor programe sociale pentru copii defavorizați, autoritățile joacă un rol foarte mic în sistemul educațional. În Consiliul de Administrație al școlii o treime din membrii provin dintre autoritățile locale, aceste consilii au responsabilități limitate în mare parte din cauza pregătirii insuficiente în domeniul educațional. Autoritățile locale distribuie resursele financiare primite de la Guvern școlilor și asigură resurse financiare pentru lucrările de infrastructură din școli.

Școala are o capacitate de decizie limitată deoarece reprezentanții școlii în Consiliul de Administrație reprezintă sub 50 % din membrii acestuia, ceilalți membri fiind reprezentanții părinților și ai autorităților locale.

Numirea directorilor din școli este puternic politizată. Într-un studiu publicat de OECD (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) s-a arătat că inspectorii și directorii sunt numiți pe baza afilierei lor la un partid politic și nu pe baza competențelor.

Deși în România s-a încercat să se implementeze câteva politici, mai ales pentru populația defavorizată, nu există coerență și consistență în educație, de aceea și rezultatele obținute sunt nesatisfăcătoare.

Bibliografie:

1. Pierson, Cheri, Odsliv, Megan, Perspectives and Trends on Education in Romania: A Country in Transformation, Wheaton College Graduate School Wheaton College Intercultural Studies Department 501 College Ave Wheaton, IL 60187 USA
2. Cobianu-Băcanu, Maria, Alexandrescu, Petruș, Cucu-Oancea, Ozana, Cultura, identitatea națională și educația în dezvoltarea durabilă a societății românești, BucureștiPitești, Editura Paralela 45, 2002.
3. Cury, Augusto, Părinți străluciți, profesori fascinanți, București, Editura For You, 2003.
4. Gardner, Howard, Minte disciplinată, București, Editura Sigma, 2005.
5. Gardner, Howard, Inteligențe multiple, București, Editura Sigma, 2005.
6. Herivan, Mircea, Educația la timpul viitor, București, Editura Albatros, 1976.